

Hogyan lehet hulladékot szállítani Magyarországra?

Eddig 19 településen, mintegy 4700-5000 tonna Németországból származó, engedély nélkül beszállított hulladékot találtak. Ezek a hulladék hegyek katasztrófavédelmi és tűzoltási szempontból is indokolják, hogy megismerkedjünk a külföldről történő hulladékszállítás szabályaival és gyakorlatával.

Zöld-, sárga- és vöröslistas hulladékok

Az Európai Közösségen belüli, az oda irányuló vagy az onnan kifelé történő hulladékszállítás felügyeletéről és ellenőrzéséről szóló **259/93/EGK tanácsi rendelet** (EGKr.) a hulladékokat **zöld-, sárga- és vöröslistába** sorolja be (II., III. és IV. melléklet).

Zöldlistás – szabadon szállítható

Az EGKr. II. melléklet tartalmazza a **zöldlistás** hulladékokat. Az EGKr. 1. § (3) bekezdése értelmében, a hulladék akkor nyilvánítható zöldlistássá, ha szerepel az EGKr. II. mellékletében és a szállítására hasznosítás céljából (közvetlenül hasznosítóhoz) kerül sor. A zöldlistás hulladék a Közösségen belül szabadon szállítható.

Sárgalistás – hallgatólagosan is engedélyezhető

A rendelet III. melléklete alá eső, ún. **sárgalistás** hulladék esetében a hulladék szállítását a rendeltetési hely szerinti ország illetékes hatósága előtt be kell jelenteni, a szállítást a rendeltetési ország illetékes hatósága 30 napon belül engedélyezi, vagy az engedélyt megtagadja. Az eljárásban részt vesz a többi érintett ország (a küldő ország és a tranzitországok) illetékes hatóságai is, és annak során a szállítással kapcsolatos feltételeket írhatnak elő. Hasznosításra történő szállítás esetén, az engedély hallgatólagosan is megadható (a rendeltetési ország hatósága és a többi érintett ország hatóság a szállítás ellen 30 napon belül kifogást nem emel).

Vöröslistas – csak írásos engedéllyel

A rendelet IV. mellékletének hatálya alá tartozó ún. **vöröslistas** hulladékok közé a legveszélyesebb anyagokat tartalmazó hulladékok tartoznak. Ezekre a sárgalistás hulladékokra vonatkozó eljárást kell alkalmazni, azzal a kitételrel, hogy hallgatólagos jóváhagyásnak ebben az esetben nincs helye.

Az Európai Közösségen belüli, az oda irányuló vagy az onnan kifelé történő hulladékszállítás felügyeletéről és ellenőrzéséről szóló **120/2004. (IV. 29.)**

Korm. rendelet – amely az EGKr. rendelkezéseinek Magyarországon történő végrehajtását szabályozza – 2. § (1) bekezdése értelmében az EGKr-ben meghatározott illetékes hatóság Magyarország vonatkozásában az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség.

A hulladékgazdálkodási törvény – csak engedéllyel

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (Hgt.) 17. § (1) bekezdése a fentiekén túl úgy rendelkezik, hogy az ország területére hulladékot **csak hasznosítás céljára** lehet behozni, akkor, ha az a környezet állapotát nem veszélyezteti, a környezetet nem szennyezi és környezetnek a hulladék behozatala miatti károsodása kizárható. A behozatalnak további feltétele, hogy a hulladék importálója a környezetvédelmi hatóság (a Hgt. 41. § (2) bekezdés a) pontja értelmében ez a Főfelügyelőség) **engedélyével rendelkezik. A Hgt. tehát a hulladék Magyarországra történő behozatalára az EGKr-nél szigorúbb feltételeket állapít meg.**

A Magyarországra történő hulladékszállítás gyakorlata

A hulladékok külföldi (import, export, és tranzit) szállítását a 253/93/EGK rendelet Európában egységesen szabályozza.

Az EKG rendelethez kapcsolódó magyar szabályokat a 120/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet (R) hirdette ki, és az ezzel kapcsolatos hatósági feladatokat az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőséghez telepítette.

Valamennyi engedélyezési eljárásnál a Főfelügyelőség az EGK rendelet szerint jár el. Külön ki kell emelni, hogy a hulladékok behozatala esetén fő szabályként a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (Hgtv.) írtakat követte, mely szerint „**az ország területére...hulladékot csak hasznosítás céljára...**” **engedélyezett behozni.** A Főfelügyelőség minden esetben az érintett országok kijelölt hatóságait megkereste és gondoskodott arról, hogy kölcsönösen betartsuk egymás előírásait.

A hulladékkereskedelem nemzetközi anomáliái

A hulladékkereskedelmi anomáliákról (EU DG Environment IMPEL hálózata, illetve a Bázeli Egyezmény Titkárságon keresztül.) értesülnek az országok hatóságai, sőt ezek tanulságait feldolgozzák. (Cseh, dán, finn, holland példák.)

Általános tapasztalatként fogalmazták meg, hogy gyakoriak az illegális szállítások, a vonatkozó jogszabályok kijátszása. A hazai helyzetet még súlyosbítja a jogszabályok nem kellő ismerete, a szállításokkal kapcsolatos

kockázatok fedezetéül szolgáló biztosítékadási kötelezettség hiánya és a hazai hulladékkezelési tevékenység „olcsósága”.

Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium